

Jaarverslag 2008

Samenvatting

Europees Agentschap voor Veiligheid en
Gezondheid op het Werk

ISSN 1681-0155

<http://osha.europa.eu>

Europees Agentschap voor
veiligheid en gezondheid
op het werk

Belangrijkste activiteiten in 2008

Het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (EU-OSHA) heeft als taak werknemers in Europa te beschermen door informatie over veiligheid en gezondheid op het werk te verzamelen, te analyseren en te verspreiden en door bij te dragen aan de preventie van ongevallen en gezondheidsproblemen.

In 2008 was het agentschap op een aantal essentiële gebieden actief om te benadrukken dat organisaties het zich in deze tijd van wereldwijde economische crisis niet kunnen veroorloven om het belang van veiligheid en gezondheid op het werk af te zwakken.

Aan de werkzaamheden van het agentschap in 2008 werd richting gegeven door de [communautaire strategie voor veiligheid en gezondheid op het werk 2007-2012](#), die tot doel heeft het aantal arbeidsongevallen en beroepsziekten in de EU terug te dringen en de belangrijke rol van het agentschap onderstreept.

In 2008 hechtte de raad van bestuur van het agentschap ook zijn goedkeuring aan een nieuwe vijfjarige [strategie voor 2009-2013](#), die een nieuw meerjarenwerkprogramma omvat dat nauw aansluit bij de doeleinden en waarden van het agentschap op lange termijn.

VERZAMELING EN ANALYSE VAN INFORMATIE

Om informatie over veiligheid en gezondheid op het werk te verzamelen en te analyseren verrichtte het agentschap onder meer via zijn Europese Waarnemingspost voor risico's (ERO), een haalbaarheidsstudie van verschillende methoden om te anticiperen op toekomstige veiligheids- en gezondheidsrisico's die kunnen ontstaan door nieuwe technologieën en nieuwe werkwijzen. Het project *Foresight* (toekomstplanning) van het agentschap wil, met een tijdhorizon van tien jaar, beleidsmakers helpen om *nu* maatregelen te treffen ter bescherming van de Europese werknemers.

Het agentschap heeft de laatste hand gelegd aan zijn [prognose van deskundigen over in opkomst zijnde chemische risico's](#), het laatste van een reeks opvallende rapporten met de

meest recente informatie over snel veranderende gebieden die gerelateerd zijn aan veiligheid en gezondheid op het werk, en thema's vaststelt waarop onderzoekers en beleidsmakers hun aandacht moeten richten. Het rapport over in opkomst zijnde chemische risico's stelt groepen stoffen vast, zoals carcinogenen en sensibiliserende of allergene chemicaliën, die een gevaar kunnen vormen voor de gezondheid van werknemers.

Andere publicaties van de waarnemingspost gaven een overzicht van de stand van de kennis inzake [de blootstelling van de huid op het werk en werkgerelateerde huidziekten](#), [de blootstelling aan trillingen](#) en de mogelijke gevolgen ervan voor de gezondheid, en de blootstelling aan [nanopartikels](#) en de mogelijke effecten ervan op de gezondheid en de veiligheid op de werkplek.

Het project *OSH in Figures* (veiligheid en gezondheid op het werk in cijfers) heeft verder wetenschappelijk bewijsmateriaal aangeleverd voor de preventie van arbeidsongevallen en beroepsziekten, door statistische gegevens van verschillende bronnen en Europese landen te vergelijken. In 2008 was het project toegespitst op afvalbeheer en ademhalingsziekten.

Uit een nieuwe [prognose van deskundigen over in opkomst zijnde psychosociale risico's](#) bleek dat steeds meer Europese werknemers blootstaan aan stress en andere psychosociale risico's. Er is een studiebijeenkomst georganiseerd over psychosociale risico's en de implicaties ervan, en er zijn statistieken betreffende stress samengebracht in het verslag *OSH in Figures: Stress*.

De [Europese bedrijfsenquête naar nieuwe en opkomende risico's \(ESENER\)](#) werd gestart in 2008. Dit project verzamelt bij vertegenwoordigers en managers op het gebied van veiligheid en gezondheid informatie over de manier waarop risicobeheer thans wordt toegepast op de werkplek, met bijzondere aandacht voor psychosociale risico's.

Een *memorandum van overeenstemming* is goedgekeurd als onderdeel van het [NEW OSH ERA-project](#), dat het Europees onderzoek naar nieuwe en dreigende risico's helpt coördineren.

Het memorandum bepaalt de prioritaire onderwerpen voor gezamenlijke onderzoeksactiviteiten tussen verschillende landen in Europa.

In het kader van *Informatie over de werkomgeving*, dat de samenwerking tussen de lidstaten inzake het verzamelen en onderzoeken van informatie bevordert, heeft het agentschap drie belangrijke verslagen opgesteld over risicobeoordeling ter ondersteuning van de campagne *Een gezonde werkplek* voor 2008-2009 en heeft het *onderscheidingen voor goede praktijken* uitgereikt aan bedrijven en andere organisaties die opmerkelijke bijdragen hebben geleverd om risicobeoordeling op de werkplek te bevorderen.

Een nieuw verslag over de [bescherming van werknemers in de horeca](#) geeft een overzicht van de sector, van enkele veel voorkomende risico's en van mogelijke manieren om de werknemers te beschermen.

Het agentschap heeft ook informatie over de gezondheids- en veiligheidsrisico's in de sector van het wegvervoer samengesteld.

Er is gewerkt aan een binnenkort te verschijnen verslag over economische stimulansen, dat een actueel beeld geeft van de verschillende stimulerende maatregelen die de Europese landen aanbieden om bedrijven aan te sporen tot goede prestaties op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk; daarnaast is er een literatuurbespreking inzake *veiligheid en gezond op het werk en economische prestaties in kleine en middelgrote ondernemingen/het midden- en kleinbedrijf*, die het verband tussen economische baten en goede werkomstandigheden onderzoekt.

Het agentschap was betrokken bij de planning van het project *Bevordering van de gezondheid op het werk*, dat informatie verzamelt en verspreidt die nuttig kan zijn bij het opzetten van campagnes ter bevordering van de gezondheid op het werk.

Er is praktische informatie ontwikkeld over de veiligheids- en gezondheidsproblemen waarmee [schoonmaakpersoneel](#) geconfronteerd wordt, alsook gevalstudie van manieren om veiligheid en gezondheid op het werk te integreren of te *verankeren* in het onderwijs.

Na [Vertil je niet](#), de campagne van 2007 over spier- en skeletaandoeningen, heeft het agentschap zijn [preventierapport](#) gepubliceerd, waarin het advies verstrekt inzake het voorkomen van spier- en skeletaandoeningen op de werkplek.

Het agentschap heeft voorbereidend werk geleverd en informatie verzameld betreffende het onderhoud van gebouwen en van toestellen en machines op de werkplek, dat het thema wordt van de Europese campagne *Een gezonde werkplek* voor 2010-2011.

In 2008 werd een contract getekend voor een nieuw thematisch centrum, dat een consortium is van de belangrijkste instellingen op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk in de EU. Het thematisch centrum wordt de belangrijkste leverancier van deskundige informatie inzake veiligheid en gezondheid op het werk aan het agentschap. Het contract kan vier jaar worden verlengd.

COMMUNICATIE, CAMPAGNES EN PROMOTIE

Wat de bekendmaking en verspreiding van informatie over veiligheid en gezondheid op het werk betreft, heeft het agentschap promotie gevoerd rond de campagne [Een gezonde werkplek over risicobeoordeling](#). Een grondige risicobeoordeling vormt de hoeksteen van een degelijk veiligheids- en gezondheidsbeheer. In het kader van de campagne hebben tot nu toe meer dan 7000 mensen deelgenomen aan seminars, opleidingen en workshops, en er zijn zo'n 2 miljoen gedrukte publicaties verspreid.

De campagne is de eerste die gebaseerd is op een nieuw tweejarig model; hierdoor kan meer tijd worden besteed aan voorbereiding en follow-up, vooral wat het bevorderen van goede praktijken betreft, en aan de ontwikkeling van netwerken en partnerschappen die cruciaal zijn voor het welslagen van de campagne. Einde 2008 hadden 17 organisaties hun steun toegezegd als [officiële campagnepartners](#).

Tijdens de *Europese week voor veiligheid en gezondheid op het werk*, die werd gehouden van 20-24 oktober 2008, vonden honderden campagne-evenementen en -activiteiten plaats in heel Europa.

Voor de campagne werd een nieuw, flexibeler ondersteuningsmodel ingevoerd voor de focal

points, die doorgaans de nationale arbo/preventie instanties in de verschillende Europese landen zijn. Het *Steunpakket voor Europese campagnes* (ECAP) is gebaseerd op het verlenen van diensten via de contractanten van het agentschap.

De [slotmanifestatie van de campagne Vertil je niet](#) 2007 vond plaats op 26 februari 2008, met onder meer de uitreiking van de [Europese onderscheidingen voor goede praktijken](#) aan organisaties die opmerkelijke bijdragen hebben geleverd tot de preventie van spier- en skeletaandoeningen.

Het agentschap heeft via Google AdWords zijn werkzaamheden gepubliceerd en zijn nieuwe verslagen over psychosociale risico's en de horecasector gepromoot via lokale persberichten.

In 2008 werd een [externe beoordeling](#) gemaakt van de voorbije campagnes en initiatieven van het agentschap.

Er werden nieuwe hulpmiddelen en centrale toegangspunten geplaatst op de [website van het agentschap](#) en [Napo](#), de populaire animatiefiguur, kreeg zijn eigen website. Er werd een gebruikerspanel in het leven geroepen om na te gaan hoe doelmatig de website van het agentschap is.

Het agentschap heeft ook zijn publicatieprogramma voortgezet om informatie over veiligheid en gezondheid op het werk onder de aandacht van een breed publiek te brengen.

ONTWIKKELING VAN HET NETWERK

Het agentschap heeft zijn netwerken op EU-niveau verder ontwikkeld via het verbindingsbureau in Brussel, dat het werk van het agentschap coördineert met onder andere de Europese Commissie, het Europees Parlement en het Economisch en Sociaal Comité.

Het agentschap was ook verder betrokken bij programma's die kandidaat-lidstaten voorbereiden op hun mogelijke toetreding tot de EU door hun activiteiten op het gebied van veiligheid en gezondheid te laten overeenstemmen met die van de bestaande lidstaten.

In 2008 werkte het agentschap verder aan het versterken van zijn samenwerking met internationale partners – inzonderheid de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en het Comité van hoge functionarissen van de arbeidsinspectie (SLIC) – om ervaringen en goede praktijken uit te wisselen en om synergieën tussen de campagne- en bewustmakingsactiviteiten tot stand te brengen.

VOORUITBLIK OP 2009

In 2009 zal onder meer bijzondere aandacht worden besteed aan het implementeren van de methode van het agentschap om nieuwe en dreigende risico's te voorspellen (waarschijnlijk door eerst naar energie en milieu te kijken), aan het verzamelen van gegevens over de risico's waaraan vrouwen op het werk blootstaan, als onderdeel van het project *OSH in Figures* (veiligheid en gezondheid op het werk in cijfers), aan het voorleggen van de eerste resultaten van de bedrijfsenquête naar nieuwe en dreigende risico's ([ESENER](#)), aan het opstellen van verslagen over werkgerelateerde veiligheids- en gezondheidsrisico's in de transportsector, aan het verrichten van onderzoek inzake openbare en particuliere aanbestedingen en aan het ontwikkelen van de rol van het agentschap in het verstrekken van economische stimulansen voor een goede veiligheid en gezondheid op het werk.

De campagneactiviteiten voor 2009 omvatten het tweede jaar van de campagne [Een gezonde werkplek](#) over risicobeoordeling, met de uitreiking van de [onderscheidingen voor goede praktijken](#), de beschikbaarstelling van campagneverslagen en onlinehulpmiddelen voor risicobeoordeling, en de slotmanifestatie van de campagne in november. Daarnaast zal het Agentschap werken aan de voorbereiding van zijn volgende campagne *Een gezonde werkplek* voor 2010-2011, die vooral gericht zal zijn op veilig onderhoud. Er zullen opnieuw campagnepartnerschappen worden afgesloten en er zal campagnemateriaal (waaronder de website van de campagne) worden samengesteld in 22 talen.

Verder zal er een externe beoordeling worden gemaakt van het nieuwe campagnemodel en van het nieuwe steunpakket ECAP.